

© Vijeće Evrope/Evropski sud za ljudska prava, 2012. Ovaj prevod je realiziran zahvaljujući pomoći Fonda povjerenja Vijeća Evrope (www.coe.int/humanrightstrustfund). On ne obavezuje Sud. Ako su vam potrebne dodatne informacije, pogledajte naznaku o autorskim pravima na kraju ovog dokumenta.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Informativna bilješka o sudskoj praksi Suda br. 102

Novembar 2007.

Hamer protiv Belgije - 21861/03

Presuda od 27.11.2007. [Drugi odjel]

Član 6

Krivični postupak

Član 6, stav 1

Krivična optužba

Postupak koji je rezultirao rušenjem kuće sagrađene bez urbanističke saglasnosti:
član 6 je primjenjiv

Član 1 Protokola 1

Član 1, stav 1 Protokola br. 1

Imovina

Vikendica čije je rušenje naloženo tek deceniju kasnije, nakon što je utvrđeno da je izgrađena bez urbanističke saglasnosti: *član 1 Protokola 1 je primjenjiv*

Član 1, stav 2 Protokola br. 1

Nadzor nad korištenjem imovine

Nalog za rušenje vikendice izgrađene u šumi u kojoj je zabranjena gradnja: *nema povrede*

Činjenice: Godine 1967. roditelji podnositeljke predstavke izgradili su vikendicu na jednom komadu zemlje bez urbanističke saglasnosti. Kada je majka podnositeljke predstavke preminula, u nasljeđu koje je dijelila sa svojim ocem, izričito se spominje postojanje građevine, koja je registrirana kod organa vlasti i za koju je plaćena naknada za registraciju. Kada je preminuo i otac podnositeljke predstavke, u notarskom dokumentu o vlasništvu izričito se spominje građevina pod opisom vikendice, za koju je podnositeljka predstavke platila pripadajući porez za nasljeđe. Svake godine ona je plaćala porez na nepokretnosti i porez na posjedovanje druge kuće. Vodoprivredna kompanija, koju djelomično kontrolira Vlada, priključila je tu kuću na glavni vodovod bez ikakve reakcije organa vlasti. Tek 1994. policija je napravila dvije prijave, jednu vezanu za sječu stabala na imanju, čime je prekršen šumarski propis i drugi, vezanu za izgradnju kuće bez urbanističke saglasnosti u šumu gdje je zabranjena gradnja. Godine 1999. podnositeljka predstavke dobila je poziv javnog tužilaštva zbog kuće koja je sagrađena bez saglasnosti i zbog sječe oko pedeset borova, čime je prekršila uredbu Šumarstva. Krivični sud je oslobodio podnositeljku predstavke. Tužilaštvo je izjavilo žalbu protiv ove odluke, a drugostepeni sud je potvrdio presudu u dijelu u kojem je podnositeljka predstavke oslobođena optužbe za sječu drveća. Međutim, proglasio je krivom za posjedovanje kuće koja je izgrađena bez odobrenja, temeljem uredbе o organizaciji regionalnog razvoja. Konstatirajući da je postupak trajao duže nego što je razumno, drugostepeni sud je jednostavno proglasio podnositeljku predstavke krivom i naložio da lokalitet vrati u prvobitno stanje, što je značilo rušenje kuće. Podnositeljka predstavke izjavila je žalbu na reviziju, ali bez uspjeha. Kasacijski sud nije smatrao da je vraćanje lokaliteta u prvobitno stanje kazna, već građanska mjera. Kuća je srušena u skladu sa nalogom za izvršenje.

Pravo: Član 6, stav 1 (razumno vrijeme) – Činjenica da je drugostepeni sud izrekao jednostavnu izjavu o krivnji protiv podnositeljke predstavke u pogledu prekomjerno dugog postupka nije ju učinilo ništa manjom "žrtvom" obzirom da je sud, istovremeno, naložio vraćanje lokaliteta u prvobitno stanje.

Član 6 je primjenjiv u svom kaznenom dijelu, jer se mjera rušenja može smatrati "kaznom" u kontekstu Konvencije.

Iako se dužina postupka o osnovanosti zahtjeva nije činila razumnom (trebalo je nešto duže od tri i pol godine za tri nivoa nadležnosti), policijska prijava koja se tiče nezakonite gradnje označava vrijeme od kojeg je podnositeljka predstavke bila "optužena" u smislu sudske prakse i od kojeg se računa razumno vrijeme trajanja postupka. Prema tome, postupak je trajao između 8 i 9 godina za tri nivoa nadležnosti, uključujući i 5 godina istražne faze, premda se nije radilo o naročito složenom predmetu.

Zaključak: povreda (jednoglasno).

Član 1 Protokola br. 1 – Građevina koje je predmetom ovog spora postojala je 27 godina prije nego su domaće vlasti prijavile prekršaj. Prijavljivanje kršenja urbanističkih propisa je, nepobitno, odgovornost organa vlasti, kao i iznalaženja neophodnih sredstava da se ta obaveza ispuni. Sud je čak mogao smatrati da su vlasti bile svjesne postojanja ove građevine obzirom da je na nju plaćen pripadajući porez. Ukratko, vlasti su tolerirale situaciju 27 godina, i ništa se nije promijenilo ni narednih 10 godina od momenta prijavljivanja prekršaja. Nakon tako dugog razdoblja, vlasnički interes podnositeljke predstavke za korištenje njene vikendice bio je dovoljno velik i predstavljao je značajan interes, dakle, "imovinu", tako da je ona "legitimno očekivala" da može nastaviti koristiti svoju imovinu. Miješanje u pravo podnositeljke predstavke da mirno uživa u svojoj imovini, koje je rezultiralo rušenjem kuće po nalogu vlasti, omogućeno je

zakonom i učinjeno je sa ciljem nadziranja korištenja imovine u skladu sa općim interesom, kroz usklađivanje sporne imovine sa ustanovljenim planom korištenja zemljišta u šumskom području u kojem je zabranjena gradnja.

Što se tiče proporcionalnosti miješanja, Sud je naglasio da okoliš ima vrijednost i da ekonomski imperativi i određena osnovna prava, kao što su vlasnička prava, ne trebala imati prednost nad okolišnim pitanjima, naročito kada država donese zakon kojim tu oblast regulira. Javne vlasti tada imaju odgovornost da poduzmu neophodne mjere u odgovarajuće vrijeme kako bi osigurali da zaštitne mjere okoliša koje su odlučili provesti nisu neučinkovite. Ograničenja na imovinska prava su, prema tome, dozvoljena, naravno, pod uvjetom da se ostvari razuman balans između individualnih i kolektivnih interesa.

Cilj osporavane mjere bio je zaštita šumskog područja u kojem je zabranjena gradnja. Vlasnici vikendice bili su u mogućnosti da 37 godina neometano i u miru uživaju u imovini. Službeni dokumenti, plaćeni porezi i izvedeni radovi ukazuju da su vlasti znale ili trebale znati, duže vremena, za postojanje ovog objekta, a kada je prekršaj prijavljen, dozvolili su da prođe još pet godina prije nego su podnijeli tužbu, čime su produžili situaciju koja je mogla biti štetna samo za zaštitu šumskog područja kojeg je zakon trebao zaštititi.

Međutim, u belgijskom zakonu nema odredbe koja legalizira građevine koje su izgrađene u takvom šumskom području. Prekršaj nije podložan zastari po belgijskom zakonu, te su vlasti mogle odlučiti u bilo koje vrijeme da provedu zakon. S obzirom na nepobitno zadiranje u integritet šumskog područja u kojem nije dozvoljena gradnja, ni jedna druga mjera, osim povrata u prvobitno stanje, nije se činila odgovarajućom. Nadalje, za razliku od drugih situacija u drugim slučajevima gdje je postojala implicitna saglasnost vlasti, ova kuća je sagrađena bez ikakvog službenog odobrenja. Zbog ovih razloga, miješanje nije bilo nesrazmjerno.

Zaključak: nema povrede (jednoglasno).

Član 41 –5,000 eura na ime nematerijalne štete.

© Vijeće Evrope/Evropski sud za ljudska prava, 2012.

Službeni jezici Evropskog suda za ljudska prava su engleski i francuski. Ovaj prevod je realiziran zahvaljujući pomoći Fonda povjerenja Vijeća Evrope (www.coe.int/humanrightstrustfund). On ne obavezuje Sud, niti Sud preuzima bilo kakvu odgovornost za njegov kvalitet. On može biti preuzet sa baze podataka sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava, HUDOC, (<http://hudoc.echr.coe.int>) ili bilo koje druge baze podataka kojoj ga je Sud proslijedio. On može biti reproduciran u nekomercijalne svrhe pod uslovom da puni naziv predmeta bude citiran, zajedno sa navedenom naznakom o autorskim pravima i pozivanjem na Fond povjerenja za ljudska prava. Poziva se bilo koja osoba koja želi da se služi ovim prevodom, u potpunosti ili djelomično, u komercijalne svrhe da kontaktira publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality

thereof. It may be downloaded from HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou toute autre base de donnée à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante: publishing@echr.coe.int.

© Vijeće Evrope /Evropski sud za ljudska prava
Ovaj sažetak Registrara nije obavezujući za Sud.

Kliknite ovdje za [Informativne bilješke o sudskoj praksi](#)